

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Implicantia creatæ substantiæ supernaturalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

digata, sed extrinsecus à DEO communicata & participata.

§. III.

Implicantia create substantie supernaturalis.

11. Inferes ex dictis primò. Implicare creaturam, quæ in ordine naturali, sit tantæ perfectionis, quam sit complexum ex intellectu & lumine gloriæ; sibi quæ proinde per purum beneficium ordinis naturalis claræ DEI visionem habeat connaturaliter debitam: quia cum ordo naturæ sit simpliciter inferior & imperfectior, quam ordo gratiæ, quantumcunque perfectionis addatur alicui creaturæ intra ordinem naturæ, nunquam tamen pertinget ad perfectionem supernaturalis ordinis gratiæ, sicuti nec venialia peccata in infinitum multiplicata pertingunt ad infinitam malitiam peccati mortalis.

12. Inferes secundò. Implicare creaturam substantiam supernaturalem, cui lumen gloriæ per modum proprietatis (& consequenter etiam visio) sit connaturaliter debitum. Deducitur ex S. Augustino l. 11. de Civ. DEL. cap. 2. ubi sic habet: *Quantvis non omnis beata possit esse creatura, nec enim hoc munus adipiscuntur fera, saxa, ligna, &c. Ea tamen qua potest, non ex se ipsa potest, quia ex nihilo creata est, sed ex illo, a quo creata est.*

Ratio est primò. Si lumen gloriæ posset alicui creaturæ esse connaturaliter debitum, etiam forma ad quam ultimatò disponit, posset esse connaturaliter debita: sed est impossibile, ut essentia divina, ad quam nostro intellectui per modum speciei intelligibilis uniendam lumen gloriæ ultimatò disponit; sit alicui creaturæ connaturaliter debita; ergo etiam implicat talis creatura, cui lumen gloriæ sit connaturaliter debitum.

Ratio est secundò. Lumen gloriæ, nec non ipsa visio hæc ratione esset ex hypothesi supernaturalis, & non esset: quia supernaturale est, quod excedit vires totius naturæ creabilis: sed visio & lumen gloriæ, utpote naturæ creatæ debitum, non excederet vires totius naturæ creabilis: ergo neutrum esset supernaturale.

Ratio est tertio. Omne ens supernaturale est tale, vel quia in se ipso excedit totum ordinem entis creati & creabilis; vel quia dicit intrinsecam & specificativam sui habitudinem ad ens à se, quatenus excedit omne ens creatum & creabile: sed substantia creata neutro modo potest esse supernaturalis. Non primò, quia quod se ipso excedit totum ordinem entis creati, est ens increatum, & à se, adeoque DEUS. Non secundò modo, quia substantiæ specificativum est pars intrinseca ipsius, non habitudo ad aliquid extrinsecum.

13. Hinc ratio est quartò: quia talis substantia supernaturalis, cui lumen gloriæ esset connaturaliter debitum, non esset creatura, sed DEUS. Sequela probatur primò, quia per naturam & essentiam esset prima radix visionis & charitatis;

adeoque esset gratia subsistens, & haberet naturam divinam non analogicè & adoptivè, sed substantialiter & univocè communicatam: nec esset per naturam serva, sed filia DEI.

Secundò: quia esset per naturam simpliciter impeccabilis, quod SS. PP. cum S. D. I. p. q. 63. a. 1. in c. & Scoto in 2. dist. 23. q. un. soli DEO volunt esse proprium.

Tertio: quia foret per naturam beata, adeoque rursus per naturam indestruibilis: siquidem actualis perpetuitas est essentiale predicatum beatitudinis.

Quartò. Talis creatura posset alios sanctificare & justificare, siquidem principaliter & connaturaliter contineret principia sanctitatis & visionis.

Quintò. Si lumen gloriæ posset esse connaturaliter debitum, etiam lumen propheticum posset esse hoc modo debitum, siquæ futurorum contingentium cognitio posset ejusmodi creaturæ esse connaturaliter debita, quam tamen cognitionem Theologi cum Tertull. pro caractere & testimonio divinitatis agnoscunt.

Sextò. Talis substantia careret potentia obedientiali, dum omnia quæ aliis conveniunt per elevationem & potentiam obedientialem, illi substantiæ deberentur, & convenirent, per naturam.

Oppones primò. Potest probabiliter dari modus substantialis. v. g. unionis hypotattica: ergo etiam alia substantia supernaturalis. Resp. Etiam si unio hypotattica esset modus substantialis (quod tamen in nostra Theologia fallum est) illud tanquam ens incompletum per intrinsecam habitudinem ad extremum supernaturale specificari posse: non autem substantiam completam, de qua sermo est.

Secundò. Attributa divina à creaturis participantur in ordine supernaturali; ergo etiam ratio substantiæ potest in ordine supernaturali participari. Resp. dist. conseq. ratio substantiæ in ordine supernaturali participatur analogicè & accidentaliter, concedo: univocè & substantialiter, nego.

Tertio. Vel repugnaret creata substantia supernaturalis, quæ creata, vel quæ substantia est: non quæ creata, quia dantur plurimæ entitates creatæ supernaturales, ut gratia, charitas &c. non quæ substantia est, quia DEUS est substantia supernaturalis. Resp. repugnare ex utroque capite simul sumpto, ut ex dictis patet.

Quartò. In ordine naturali ratio substantiæ potest à creatura substantialiter participari: ergo etiam in ordine supernaturali. Resp. disparitatem esse, quòd ordo naturæ non specificet per habitudinem ad DEUM; uti contra ordo supernaturalis specificatur per habitudinem ad DEUM, ut est in se ipso.

Quintò. Omne accidens dicit ordinem ad aliud: quod subjectum connaturale; ergo cum debetur accidentia supernaturalia creata, dari poterit aliquod subjectum connaturale ipsorum: sed hoc non esset aliud, quam substantia supernaturalis. ergo. Resp. ex hoc nimium probati, nempe quòd defacto daretur talis substantia creata super-

pernaturalis. Resp. secundò disting. antec. nisi sint per essentiam elevatio naturæ inferioris ad participationem superioris concedo: si sint, ut gratia, lumen gloriæ &c. nego: tunc enim magis

habent proportionem ad id, cuius sunt participatio, quàm ad id, à quo participantur, nec exigunt subjectum connaturale, sed obedientiale.

DISPUTATIO VII.

DE

Specie concurrente ad visionem.

EX communi Philosophorum præter potentiam intellectivam plura alia principia ad eadem intellectionis solent concurrere, quorum aliqua tenent se ex parte potentia, tanquam confortationes ipsius, veluti habitus intellectuales, aliqua verò ex parte obiecti, veluti species impressa & expressa, per quas obiectum in esse intelligibili cum potentia coniungitur: siquidem ex veteri eorundem Philosophorum placito, requiritur unio obiecti cum intellectu, ut ex utroque gignatur notitia. Igitur prædictam doctrinam ad visionem beatificam applicando, quæritur, utrum similia principia, vel ex parte DEI cogniti, ut species impressa & expressa, vel ex parte potentia, ut lumen gloriæ, de facto dentur, aut dari possint, vel debeant: ideoque à specie impressa incipiendo sit.

ARTICULUS I.

An detur in visione, vel dari possit species impressa quidditative representans Divinam essentiam?

S U M M A R I A.

1. Triplex similitudo intelligibilis obiecti.
2. Species impressa quidditative in esse representativa continet naturam obiecti.
3. Hæc tenet se ex parte obiecti.
4. Essentia divina non potest clare videri per similitudinem obiectivam.
5. Auctoritas D. Th. contra speciem impressam.
6. Debet esse infinita & actus purus.
7. Eiusmodi species non esset limitata ex parte potentia.
8. DEVS per essentiam intelligibilis non potest fieri talis per speciem creatam.
9. Est intelligibilis per essentiam etiam in ordine ad intellectum creatum.
10. Species impressa foret essentialiter superflua.
11. Disparitas inter omnipotentiam & intelligibilitatem.
12. Disparitas de cognitione Angelica.
13. Lumen gloriæ apud S. D. est tantum similitudo participativa divina essentie.
14. Non est necesse omnia comprincipia causæ assimilata esse formaliter assimilativa.
15. Actus primus intelligendi requirit etiam principium ex parte obiecti.
16. Disparitas de voluntate, quæ non est representativa, ut intellectus.
17. Disparitas de gratia sanctificante.
18. Disparitas de accidente, quod representativè potest esse substantia.
19. Disparitas de specie abstractiva.
20. Non posset DEVS temperare concursum in productione speciei, quin produceret infinitam.

R. P. Alex. Theol. Schol. Tom. I.

21. Visio creata subjective, est tamen infinita obiectivè.
22. Visio creata habet principia sui ordinis subjective, non obiectivè.

§. I.

Præsupposita.

SUPpono primò. Intelligibilem similitudinem obiecti, quæ ad rerum cognitionem servire possit, esse triplicem: juxta doctrinam S. D. quodlibet 7. a. 1. Prima est similitudo obiectiva, quam ibid. S. D. appellat *med. um in quo*, & est similitudo, quæ prius in se cognita ducit in cognitionem eius, cuius est similitudo, sicut imago Cæsaris prius in se cognoscitur, & ut sic cognita ducit in cognitionem Cæsaris: ideoque dicitur medium cognitum, & semper parit mediatam rei cognitionem. Secundò est similitudo formalis quæ, seu *medium quo & incognitum*, estque similitudo, quæ sine prævia sui cognitione obiectum immediatè representat, ut species lapidis representat lapidem. Hæc species intelligibilis dividitur in *impressam & expressam*. Impressa ex Philosopho in 3. de an. te. 33. est *quædam qualitas vicaria, quæ in movenda & determinanda potentia ad cognitionem obiecti, eidem obiecto substituitur*. Expressa est, *quam intellectus producendo sibi metipsum obiectum representat, & sistit in esse cognito*, quod etiam *verbum mentis* dicitur. De hac posterius art. 3. de priori specie impressa hoc loco est sermo. Tertia est *similitudo participativa*, hoc est participatio divinæ intellectualitatis, quo

K